

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	34557 Біологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	091 Біологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	34557
Назва ОП	Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Гладкій Тетяна Володимирівна, Бітнер Дарина Володимирівна, Матвієнко Наталія Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	15.10.2020 р. – 17.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Napryamy_pidgotovky/Biologiya/Navchalni_discypliny/Zaochna_forma/Vidomosti_pro_samooziniuvannia_osvitnioi_programy_zaochna.pdf
Програма візиту експертної групи	https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Napryamy_pidgotovky/Biologiya/Navchalni_discypliny/Programa_vyizdu_ekspertnoi_grupy.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Біологія» є освітньо-науковою програмою, яка має чітко сформульовані цілі, які відповідають стратегії розвитку ННЦ «Інститут біології та медицини» КНУ імені Тараса Шевченка. Вона спрямована на підготовку фахівців, що здатні вирішувати наукові та виробничі завдання в галузі біології, імунології, мікробіології та ін. Її цілі та програмні результати визначено з урахуванням сучасних тенденцій розвитку біологічної науки, попиту на ринку праці. Дана ОП має чітко сформульовані цілі, які корелюються з місією та Стратегією КНУ ім. Шевченка. Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності, а цілі та програмні результати навчання чітко ідентифікуються з потребами різних категорій стейкгоल्дерів. ОП реально забезпечує процес формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, форми і методи навчання базуються на врахуванні студентоцентрованого підходу і принципів академічної свободи. Освітній процес забезпечують висококваліфіковані науково-педагогічні працівники з відповідною академічною та професійною кваліфікацією, для яких ЗВО забезпечує можливість професійного розвитку. Фінансові та матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення є достатніми для реалізації цілей та результатів навчання за ОП. Організаційно-нормативні аспекти освітнього процесу регламентуються системою внутрішніх положень ЗВО

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

В процесі акредитаційної експертизи ОП підтверджено основні сильні сторони та позитивні практики: під час розробки ОП враховано передовий вітчизняний та зарубіжний досвід, інноваційність, потреби ринку праці, інтернаціоналізацію; ОП в повній мірі відповідає предметній області спеціальності; гарантовано процес формування індивідуальної траєкторії здобувача вищої освіти; форми і методи навчання базуються на врахуванні студентоцентрованого підходу і принципах академічної свободи; своєчасність і зрозумілість інформування здобувачів вищої освіти про освітній процес; раціональне поєднання навчання і досліджень здобувачів вищої освіти; НПП застосовують індивідуальний підхід для вибору форм, методів і засобів навчання; постійне удосконалення організації навчального процесу; чіткість і зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти; дотримання вимог академічної доброчесності; відповідна академічна та професійна кваліфікація НПП, залучених до реалізації ОП; залучення до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків та інших стейкгоल्дерів ОП; матеріально-технічна база ЗВО забезпечує необхідні умови для якісної підготовки здобувачів вищої освіти; освітнє середовище є безпечним для життя здобувачів вищої освіти; участь органів студентського самоврядування в освітньому процесі; в ЗВО розроблена і функціонує система внутрішніх положень, які чітко регламентують забезпечення якості ОП; дотримання в ЗВО вимог прозорості і публічності діяльності. Потужна нормативна складова регулювання питання добору кадрів, професійного розвитку викладачів та розвитку викладацької майстерності. У ЗВО наявні процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Діє Відділ забезпечення якості освіти. Більшість необхідних документів, які регулюють освітній процес за даною ОП, оприлюднено на сайті університету. Відкритість інформації для ознайомлення всім зацікавленим.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Бажано збільшити кількість дисциплін, спрямованих на розвиток у здобувачів вищої освіти навичок прикладного спрямування для студентів заочної форми навчання спеціальності 91 та «soft skills», також рекомендується інтенсифікувати роботу стосовно впровадження елементів неформальної освіти в навчальний процес; більш широко висвітлити в існуючих нормативних документах ЗВО суть студентоцентрованого підходу викладання ОП та формування власної індивідуальної освітньої траєкторії.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП повністю відповідають місії та стратегії Університету, а саме підготовкою та формуванням фахівців, які можуть розв'язувати складні спеціалізовані завдання, науково-дослідницькі та практичні задачі під час професійної діяльності у сфері біології і медицини і з застосуванням сучасних підходів, володіння новітніми методами досліджень та технологіями. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін.

Цілі ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін (здобувачів вищої освіти, роботодавців, випускників, академічної спільноти). Позиція здобувачів вищої освіти враховується на підставі особистого спілкування та багаторівневого внутрішнього (НМК Інституту) та зовнішнього (Лабораторією соціологічних та освітніх досліджень Університету) опитування щодо навчання за ОПП в цілому, а також щодо змісту окремих освітніх компонент – відповідні документи опрацьовані членами ЕГ впродовж візиту до ЗВО. Освітня програма затверджується вченою радою Інституту, до складу якої входять представники студентської спільноти. Позиція роботодавців щодо змісту ОПП обговорюється та враховується на підставі робочого спілкування та під час проведення зустрічей студентів і викладачів з роботодавцями (наприклад, згідно свідчень роботодавців та інформації на сайті Інституту, нещодавно проведеної зустрічі з представниками ТОВ «Медична лабораторія ДІЛА»). Вклад роботодавців у формування змісту ОПП відбувається також шляхом їх долучення до викладання навчальних дисциплін. Зокрема, до викладання окремих унікальних дисциплін запрошені провідні фахівці НАНУ та НАМНУ: «Молекулярні основи патологічних станів» - академік В.Ф.Чехун (ІЕПОР ім. Р.Є.Кавецького НАНУ); «Біофізика мембранного транспорту» - академік С.О.Костерін (Інститут біохімії ім. О.В.Палладіна НАНУ), «Конструювання засобів імунотерапії раку» - д.б.н. Н.М.Храновська (завідувач лабораторії експериментальної онкології Національного інституту раку НАМНУ). Представники роботодавців є головами екзаменаційних комісій, у повноваження яких входить прийняття рішення про присвоєння додаткової професійної кваліфікації випускнику ОПП. Вклад роботодавців у зміст ОПП відбувається також на рівні узгодження програм переддипломної практики та лабораторних занять з окремих навчальних дисциплін, які проводяться на базі установ роботодавців. За результатами роботи з документами під час візиту ЕГ з'ясовано, що Інститут має строкові та безстрокові угоди про співпрацю з 12 установами НАНУ, 9 – МОЗУ, 6 – НАМНУ, 3 – НААНУ, 7 – МОНУ та 14 недержавними установами біомедичного профілю, на базі яких проводяться практики, лабораторні заняття, а також виконуються випускні кваліфікаційні роботи студентів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

1. Цілі ОПП та програмні результати навчання визначено з урахуванням тенденцій розвитку галузі та вимог до фахівців-біологів на ринку праці. Тенденції розвитку біологічної науки обговорюються на з'їздах і конференціях професійних товариств, членами яких є НПП і розробники ОПП, на наукових конференціях, організованих Інститутом, до програми яких включено окремі секції з викладання біології (наприклад, секція «Методичні основи викладання мікробіології та імунології» Міжнародної наукової конференції «Мікробіологія та імунологія – перспективи розвитку у XXI столітті» <http://microbimconf.univ.kiev.ua/index.html>). За результатами ознайомлення з документами встановлено, що науково педагогічні працівники, які викладають за програмою, проходять підвищення кваліфікації на базі європейських університетів, беруть участь і є співорганізаторами зарубіжних фахових наукових форумів. За результатами робочої зустрічі ЕГ з академічним персоналом встановлено, що формування змісту ОПП проведено з урахуванням досвіду не лише провідних університетів країни, а й провідних світових університетів у т.ч. й тих, що входять до ТОП 10. Зокрема до складу професійно-орієнтованих дисциплін включено освітні компоненти що викладаються на освітніх програмах магістерського рівня у світових університетах: «Екологічна імунологія» (Оксфордський університет (Англія), Імперський коледж Лондона (Англія), Університет Лунда (Швеція); Карлів університет (Чехія)); Мобільні генетичні елементи (Гельсинський університет (Фінляндія), Масачусетський університет (США)); Імунологія репродукції (Кембриджський університет (Англія), Університет Західної Шотландії (Англія), Університет Аделаїди (Австралія), Університет Кентуккі (США)) тощо. Засвоєння таких дисциплін сприяє інтеграції випускника програми у європейський і світовий освітній простір та підвищує конкурентоспроможність на світовому ринку праці.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Програмні результати навчання за ОП повністю відповідають Стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія : здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та

характеризується невизначеністю умов і вимог. У ОП було включено перелік освітніх компонентів, які дозволяють здобувачам освіти доповнити будь-який професійно-орієнтований блок дисциплінами для набуття додаткових спеціальних компетентностей, необхідних для проведення зазначених досліджень. Вивчення міжнародного й вітчизняного досвіду дозволило розробити унікальну ОП, яка долає недоліки освітніх програм за аналогічними спеціальностями

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Зміст і структура ОП засвідчують її унікальність, яка ґрунтується на всеосяжності включених до її складу освітніх компонентів (79 дисциплін, які охоплюють усі галузі сучасної біологічної науки); інноваційному поєднанні інтегративної підготовки фахівця-біолога з набуттям поглиблених професійно-орієнтованих знань: вибіркові компоненти структуровані в 11 блоків професійно-орієнтованих дисциплін, успішне опанування яких створює умови для отримання додаткової професійної кваліфікації і подальшої післядипломної освіти за суміжними спеціальностями (наприклад, згідно інформації, отриманої під час запланованих зустрічей ЕГ з випускниками та роботодавцями, медичної освіти на базі Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л.Шупика), що розширює перспективи працевлаштування випускників; створенні гнучких умов для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти: є можливість сформувати і професійно-поглиблену освітню траєкторію; професійно-орієнтовану освітню траєкторію, доповнену освітніми компонентами різних наукових напрямків у біології; освітню траєкторію без додаткової професійної кваліфікації в межах освітніх компонентів ОП «Біологія»; освітню траєкторію, яка включає обов'язкові освітні компоненти ОП «Біологія» та освітні компоненти інших ОП Університету й інших ЗВО в Україні та за її межами з використанням програм академічної мобільності Університету; навчання через практику, чому сприяє впровадження у навчальний процес наукових та інноваційних розробок НПП за результатами виконання наукових досліджень з держбюджетним фінансуванням та міжнародних наукових проєктів. За результатами огляду ЕГ матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП, відмічено наявність унікального обладнання (сучасні комплексні біохімічні та мікробіологічні аналізатори, прилади для ПЛР реальному часі та інші), що використовується в учбовому процесі, закупівля якого проводиться в межах виконання наукових проєктів. Вище перелічені особливості вирізняють дану ОП від будь-яких освітніх програм за спеціальністю 091 «Біологія».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

не виявлено

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма та освітня діяльність з цієї програмою повністю відповідають визначеному критерію, у тому числі мають інноваційний/взірцевий характер.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОПП Біологія для студентів заочної форми навчання введено в дію наказом ректора КНУ імені Шевченка 29 квітня 2020 р., наказ № 291-32. Обсяг кредитів за ОП становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам до освітньо-професійних програм другого (магістерського) освітнього рівня вищої освіти. Обсяг обов'язкових компонентів за ОП і навчальним планом складає 50,0 кредитів ЄКТС (55,5 %). Вибіркові компоненти ОП складають 40,0 кредитів ЄКТС (44,5 % від загальної кількості). Практична підготовка майбутнього магістра біології за даними навчального плану здійснюється протягом 6 тижнів (9 кредитів ЄКТС). На роботу над дипломом і атестацію здобувачів ВО відведено 12 тижнів, тобто 18 кредитів, але в ОП рахується 16 кредитів. Відсутня ОК Державний іспит як в навчальному плані, так і в Переліку освітніх компонентів ОП, а також не відведено кредитів на підготовку до іспиту

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру. Освітні компоненти становлять логічну взаємопов'язану систему. Протягом першого семестру здобувачі опанують обов'язкові компоненти ОП (25 кредитів ЄКТС), другий семестр присвячений вибірковим дисциплінам (40 кредитів), решта кредитів відводиться на практику та підготовку кваліфікаційної роботи (25 кредитів). Однак необхідно було додати ще 2 кредити на кваліфікаційний іспит і захист кваліфікаційної роботи (у навчальному плані відведено два тижні, однак вони не забезпечені кредитами). Таким чином, основну кількість загальних компетентностей здобувачі формують протягом першого семестру. Гуманітарну складову освітнього процесу в ОП забезпечує освітня компонента ОК 02. Загальні і спеціальні компетентності забезпечені обов'язковими дисциплінами. При огляді матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПР) відповідними ОК виявлено, що деякі ПР забезпечуються тільки однією освітньою компонентою. Наприклад, ПР12 – тільки ОК 8, ПР 15 – тільки ОК 3, ПР 16 – тільки ОК 6, що взагалі не покриває ці компетентності. Але безумовно, ПР 12 «Використовувати інноваційні підходи для розв'язання складних задач біології за невизначених умов і вимог» і інших ПР повинно бути забезпечено і іншими ОК, які є у освітній програмі. ННЦ досягає забезпечення СК 1 «Здатність працювати у міжнародному контексті» і ПР 1 « Володіти державної та іноземною мовами...» шляхом включення студентів до англомовних літературних джерел, опанування яких контролюється шляхом опитування та включення запитань у контрольні роботи. Таким чином відсутність ОК «Іноземна мова або Ділова іноземна мова» ЗВО обґрунтовує тим, що при вступі абітурієнти здавали іспит з Іноземної мови, а в процесі навчання вони залучені до опанування англомовної наукової літератури. В ННЦ «Інститут біології і медицини» студентам заочного відділення присвоюється професійна кваліфікація за умови вибрання студентами відповідного блоку вибіркових дисциплін (6 дисциплін у блоці, 30 кредитів). Результати навчання, що стосуються професійної кваліфікації, мають забезпечуватися обов'язковою складовою ОП. Однак при огляді «Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми» СК, які надають дисципліни блокового вибору, не підтримуються освітніми компонентами обов'язкової частини ОП, тобто додаткові компетентності, не забезпечуються ОК обов'язкової частини. Наприклад, у вибіркового блоці 1 (Біохімія) додаткові СК 13 - СК 16 не підтримуються жодною ОК; у вибіркового блоці 2 – додаткові СК17-20, у блоці 3 – СК 21-24 і далі теж саме. Деякі додаткові спеціальні компетентності не підтримуються жодною ОК (ні обов'язковою, ні вибірковою), наприклад, СК 14, СК 19, СК 32, СК 36, СК 46, СК56. Також серед дисциплін вибіркових блоків є дисципліни, які забезпечують лише одну компетентність, це СК 27, СК28, СК 25, СК 42, СК 47, СК 51 Також і набуття програмних результатів навчання, починаючи з ПР 21 до ПР 42 ігнорують обов'язкові дисципліни.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Детальне ознайомлення з освітніми компонентами ОП, структурно-логічною схемою дало змогу встановити, що в цілому, обов'язкові освітні компоненти відповідають предметній області спеціальності 091 Біологія та спрямовані на розвиток та формування визначених ОП загальних та фахових компетентностей, досягнення програмних результатів навчання. Так, отримання сучасних знань з біології забезпечується ОК «Актуальні проблеми сучасної біології», «Молекулярні основи патологічних станів», методична підготовка підтримується дисциплінами обов'язкового блоку «Методи сучасних біологічних досліджень», «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», практична складова підтримується ОК «Методи сучасних біологічних досліджень», «Виробнича переддипломна практика», набуття соціальних навичок забезпечується під час проведення практичних занять, семінарів, виробничої практики та підтримується обов'язковою компонентою «Професійна та корпоративна етика». Дисципліни вибіркових блоків (11 блоків) професійно орієнтовані, кожен блок відображає окремий науковий напрямок біології, що дає можливість здобувачу отримати більш конкретні знання і вміння з відповідного напрямку біологічної науки з ціллю практичної орієнтації для подальшого працевлаштування. Однак досягнення здобувачами ЗК 1 «Здатність працювати у міжнародному контексті» не забезпечено окремою ОК, а залежить лише від контролю опанування студентами спеціальної англомовної літератури, яка входить до переліку обов'язкової і додаткової літератури у робочих програмах дисциплін. Наявні інструменти та обладнання надають можливість здобувачу вищої освіти навчатися їх застосовувати і використовувати (проведення лабораторних занять на базі кафедр та центру колективного користування сучасним обладнанням, проходження практик на базі провідних наукових установ м. Київ: Інституту біохімії імені О.В.Паладіна НАН України, Інституту експериментальної патології, онкології та радіобіології імені Р.Є Кавецького НАН України, Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К.Заболотного НАН України, ТОВ «Інститут мікробіологічних досліджень» клініко-діагностичних, діагностичних лабораторій медичних установ, лабораторії судово-медичної експертизи токсикології Київського міського клінічного бюро, НДСЛ «Охмадит» та ін.).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Вільний вибір регламентується внутрішніми документами КНУ імені Тараса Шевченка, а саме «Положенням про організацію освітнього процесу КНУ», «Положенням про порядок реалізації студентами КНУ права на вільний вибір навчальних дисциплін», затверджено 03.12.2018 р. (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Poriadok_vyboru_dyscopylin_03_12_2018.pdf). Здобувач має право обрати відповідний блок вибіркових дисциплін, дисципліни вільного вибору, скористатись правом на навчання за програмою академічної мобільності (<https://mobility.univ.kiev.ua>), здобувачу надана можливість самостійно обирати місце переддипломної практики (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Pologennya_pro_praktuku_16_23_03_2007.doc), обирати тематику та наукового керівника кваліфікаційної роботи (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Polojennya_pro_kursovu_ta_kvalifikacijnu_robotu_proekt.pdf). Для формування індивідуального навчального плану студент реєструється у системі автоматизації Київського національного університету імені Тараса Шевченка "Triton", ([http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscopylin%20\(03_12_2018\).PDF](http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscopylin%20(03_12_2018).PDF)) отримує доступ в особистому кабінеті до переліків вибіркових, а також обов'язкових дисциплін навчальних планів Університету (ця інформація залишається доступною в особистому кабінеті студента впродовж всього періоду навчання, робить самостійно вибір професійно-орієнтованого блоку дисциплін з 11 наявних, а також, додатково 2 дисципліни з ВБ12, або дисциплін з іншої ОП, іншого освітнього рівня чи іншого ЗВО. Вступники цього року обрали два спеціалізованих блока дисциплін, це блок «Біохімія» і блок «Мікробіологія». Зустріч зі студентами підтвердила існування механізму вільного вибору навчальних дисциплін. Вибір студентом теми кваліфікаційної роботи, а також наукового керівника затверджується протоколами засідання кафедр а потім засіданням вченої ради ННЦ «Інститут біології та медицини» КНУ імені Тараса Шевченка. Успішне подолання дисциплін спеціалізованого блоку є підставою для рішення екзаменаційної комісії про присвоєння студенту професійної (додаткової) кваліфікації. У разі обирання дисциплін з інших блоків або з інших ОП, професійна кваліфікація не надається. Експертна група звернула увагу розробників програми на відсутність затвердженого Професійного стандарту та відсутність затверджених необхідних для виконання певного виду роботи або здійснення професійної діяльності результатів навчання та компетентностей. ННЦ обґрунтовує право Університету на присвоєння професійної кваліфікації екзаменаційною комісією автономією ЗВО, що закріплено в рішенні самого Університету, яке базується на Положенні про організацію освітнього процесу в КНУ імені Шевченка, де визначені засади та механізми присвоєння кваліфікації (<http://univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ННЦ позиціонує особливістю ОПП те, що вона має прикладну спрямованість. На виробничу переддипломну практику ОП відводить 6 тижнів (9 кредитів), третій семестр. Організація практичної підготовки здобувачів вищої освіти передбачена «Положенням про організацію та проведення практики студентів ННЦ «Інститут біології і медицини», яке затверджено Вченою радою ННЦ «Інститут біології і медицини», протокол №6 від 24.12.19 р. Робоча програма Практики для студентів заочного відділення розміщена на сайті ННЦ У робочій програмі, яка додана до Самоаналізу, на виконання передбачених практикою завдань відводиться 88 годин (32,6 %), решта – 170 годин відводиться на підготовку та оформлення випускної кваліфікаційної роботи. Тобто, тривалість практичної роботи складає 1/3 від усієї практики. Не зрозуміло, чому 60% годин практики відводиться на підготовку і оформлення кваліфікаційної роботи, хоча для цього є окрема ОК8 «Випускна кваліфікаційна робота», 16 кредитів. Недоліком програм практики, яка надана до Самоаналізу є те, що в програмі не вказані бази, на яких студенти можуть пройти практику, не прописаний механізм проходження практики (тривалість практики у годинах на день). Договори на практику в наявності (Канівський природний заповідник; Ботанічний сад імені акад. О.В.Фоміна; ДУ «Інститут морської біології НАНУ»; ТОВ «Центр ветеринарної діагностики», ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб м. Л.І.Громащевського НАМНУ»; Інститут фармакології та токсикології НАМНУ; Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К.Заболотного НАНУ; Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАНУ та інші), всього більш 60 договорів. Під час зустрічі зі студентами та роботодавцями отримано позитивні відгуки від роботодавців про рівень загальної та практичної підготовки студентів (усні відгуки провідного інженеру сектору імуноферментного аналізу медичної лабораторії «Dila» Кондратюк Ю.Ю., завідувача лабораторії імунобіології інституту біохімії імені Паладіна Колібо Д.В., викладача кафедри мікробіології та імунобіотехнології Гордієнко І., головного лікаря приватної медичної лабораторії «МедЛаб» Кондруцак А.). Щоденник практики студента заочного відділення було продемонстровано окремо Практична підготовка за ОПП здійснюється також під час засвоєння дисциплін обов'язкового блоку ОК 5 (перший семестр) і дисциплін професійно-орієнтованих блоків (другий семестр). Оволодіння навичками інформатизації біологічної науки передбачається ОК 3. Аналіз робочих програм показав, що на практичні заняття з Біоінформатики (ОК3) відводиться лише 2 години. За ОК 6 заплановано 2 години, за ОК 5 заплановано 14 годин. Таким чином на практичну підготовку відводиться лише 18 годин з циклу обов'язкових дисциплін (2,4 % від загального обсягу годин). З дисциплін вільного вибору на практичну підготовку заплановано 24 години (2,0 %). Є сумніви стосовно можливості набуття достатньої кількості практичних навичок для того, щоб присвоювати професійну кваліфікацію студентам заочного відділення.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

У цілях ОП набуття здобувачами ВО соціальних навичок не заявлено. Однак КНУ імені Шевченка має політику розвитку soft skills, активно працює соціальна психологічна служба, відділ по роботі з обдарованою молоддю, на

четвертому поверсі корпусу ННЦ розташований колцентр, який активно відвідують студенти, де вони можуть провести вільний час, організувати зустрічі, бесіди, лекції. Декілька освітніми компонентами передбачається формування соціальних навичок. Найбільш орієнтованими з освітніх компонентів на розвиток соціальних навичок є наступні дисципліни: ОК 02 «Професійна та корпоративна етика»; ОК 01 «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності». Оволодіння здобувачем освіти соціальними навичками в ОП передбачено програмними компетентностями ЗК2, ЗК5, СК5, СК8, СК9. В ОП наголошується, що розвиток ораторських здібностей та набуття уміння створювати презентації відбуваються під час проведення семінарських занять, здатність працювати у команді під час практичних і лабораторних занять. Комунікативні здібності формуються під час проходження виробничої практики і при захисті кваліфікаційної роботи. Але кількість годин, які відведені на семінарські заняття для студентів заочного відділення, які би надали змогу розвитку ораторських, лідерських здібностей і якостей, на думку експертної групи, недостатньо. Наприклад, відповідно до робочої програми за ОК 1 передбачено лише 2 години лекцій і 2 години семінарських занять, за ОК 2 – 2 години лекцій і 4 години семінарів.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

У стандарті вищої освіти для здобувачів другого рівня освіти за спеціальністю 091 Біологія професійна кваліфікація не зазначається, зазначається лише освітня кваліфікація. На даний час професійний стандарт відсутній. Але самоаналіз констатує, що хоча професійний стандарт відсутній, розробники ОПП враховували положення розділу 4.2 та додатків А і Б Класифікатора професій ДК 003:2010. Засади і механізми присвоєння професійної кваліфікації зазначені в Положенні про організацію освітнього процесу в КНУ імені Шевченка (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Polojennya_pro_org_osvit_proc/Poloz_org_osv_proc_2018-08-31.pdf). Відгуки роботодавців підтримують практику ННЦ Інституту біології та медицини щодо присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам ВО за спеціальністю 091 Біологія. Експертна група звернула увагу розробників ОПП, що професійну кваліфікацію потрібно вказувати лише у випадках, коли законодавством та/або згідно із зобов'язаннями України за міжнародними угодами встановлена обов'язковість присвоєння освітньої кваліфікації для здобуття певної професійної кваліфікації. У всіх інших випадках Стандарт вищої освіти не є підставою для присвоєння професійної кваліфікації і не надає відповідних прав закладу вищої освіти (Наказ МОН №1254 від 01.10.2019 р.). Підставою для присвоєння професійної кваліфікації може бути лише наявність професійного стандарту, тому доцільно було б випускникам присвоювати тільки освітню кваліфікацію магістра з біології. Підставою для надання професійної кваліфікації ніяким чином не можуть бути компетентності, які набуті при опануванні вибіркового дисциплін з ОП. Автономія закладів вищої освіти знаходиться в тих межах, які встановлені Законодавством: «Процедури присудження, підтвердження кваліфікацій, а також порядок утворення та діяльності і правовий статус суб'єктів, що здійснюють діяльність з оцінювання і визнання освітніх та/або професійних кваліфікацій, визначаються спеціальними законами та іншими нормативно-правовими актами» (Закон України про Освіту № 2145-УІІ, ст. 33, п. 10). Комісія доходить висновку, що інформація щодо врахування ОП вимог відповідного професійного стандарту висвітлена некоректно. Підставою для надання професійної кваліфікації ніяким чином не можуть бути компетентності, які набуті при опануванні вибіркового дисциплін з ОП. Професійний стандарт не затверджений.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

У навчальному плані при загальному обсязі навчального навантаження 2700 годин загальне аудиторне навантаження складає 130 години (4,8 %), тобто 20,1 % від аудиторного навантаження денної форми навчання. Розподіл кількості кредитів між обов'язковими та вибіровими дисциплінами складає, відповідно 55,5 % і 44,5 %. Аудиторні заняття за обов'язковими ОК становлять 50 годин, за вибіровими – 80 годин. Тобто обов'язкова частина, яка забезпечує формування ЗК і СК складає лише 38,5 % від загальних годин аудиторного навантаження. На аудиторні заняття з кожної дисципліни обов'язкового і вибіркового блоків приходить 6,66 % від загальної кількості годин, відведених на ці дисципліни. А якщо врахувати години на практичну підготовку, то на обов'язкові дисципліни прийде лише 3,33 % години. Розподіл часу між аудиторними заняттями і самостійною роботою здійснюється з урахуванням норм Положення про організацію освітнього процесу (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf) де вказано, що на аудиторні заняття заочної форми відводиться не більш 20% від кількості аудиторних годин денної форми навчання, відведених на дисципліни. Це призвело до того, що на окремі ОК приходить всього по 4 години аудиторних занять (2 г лекційні і 2 г семінари або практичні/лабораторні), так, це ОК 1, ОК 3, ОК 4. На ОК 2 планується 2 г лекційних і 4 г семінарів. Так, на ОК 3 «Біоінформатика» відводиться 2 г лекційних занять, 2 г практичних і 2 г консультацій. Але ця дисципліна повинна забезпечити набуття ЗК 01 (Здатність працювати у міжнародному контексті), ЗК02 (Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології), ЗК04, 06, СК 01, СК03 (Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології і на межі предметних галузей), СК 04, СК 05 (Здатність планувати і виконувати експериментальні роботи з використанням сучасних методів та обладнання), 08, 09. У робочій програмі цієї дисципліни відведено по 0,5 години на опанування тем: «Молекулярне моделювання та його застосування» і «Використання програми RasMol та VMD для складання грфічних представлень частини молекул, що утворюють білок. Засади комп'ютерного моделювання молекулярних структур методами молекулярної динаміки та квантово-механічними методами. Білок-білкові взаємодії (докінг). Дизайн білка з заданими властивостями»; 2 години практичних занять відведено на «Знайомство з базами даних і найбільш вживаними

біоінформатичними інструментами» Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти складає 93,3 % від загального обсягу навчального часу для кожної конкретної дисципліни. Тому засвоєння навчальної програми і формування у студента необхідних компетентностей, а також вміння опанувати теоретичні знання і практичні навички, відводиться на самостійну роботу. На виробничу переддипломну практику відведено 6 тижнів, тобто 9 кредитів (10 %).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Нормативними документами, що регламентують освітній процес в КНУ імені Тараса Шевченка, дуальна форма здобуття освіти не передбачена і не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОП має чітку структуру, освітні компоненти, включені до неї, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Постійний тісний контакт зі стейкхолдерами шляхом залучення їх до обговорення, перегляду та вдосконалення ОП. Проходження виробничої практики забезпечено наявністю значної кількості договорів з провідними науковими інститутами та лабораторіями. Тісний контакт з роботодавцями, що підтверджується учасниками усіх фокус-груп.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Кількість аудиторних годин обов'язкових ОК, яка забезпечують формування ЗК і СК менша, ніж аудиторних годин на дисципліні вільного вибору і складає лише 38,5 % від загальних годин аудиторного навантаження. Занадто мало годин відводиться на аудиторну роботу - 6,66 % від загальної кількості годин, відведених на дисципліни, що складає 20 % від аудиторного навантаження студентів денної форми навчання. Такий розподіл годин на аудиторне навантаження НМЦ КНУ пояснює економічною доцільністю, так як кількість студентів денного відділення, які приходяться на одну ставку викладача у 4 рази менша, ніж студентів заочного відділення. Так як ОП орієнтує свій фокус на практичну підготовку, то бажано збільшити кількість годин практичної підготовки за всіма ОК. Незважаючи на відсутність нормативних вимог на даний час щодо обсягу аудиторних занять за навчальними дисциплінами, кількість відведених аудиторних годин повинна розраховуватись з урахуванням завдань, які повинні бути вирішені під час навчання. Занадто мала кількість аудиторних годин ставить під сумнів можливість розвитку практичних навичок, комунікативних, ораторських, лідерських здібностей та суттєво збільшує роботу викладача по перевірці самостійної роботи студентів. На час експертизи професійного стандарту зазначених в ОП професій, немає. Враховуючи, що професійні стандарти є основою для присвоєння професійних кваліфікацій, а порядок присвоєння професійних кваліфікацій ЗВО нормативно не врегульований, доцільно було б випускникам присвоювати тільки освітню кваліфікацію магістра з біології. Мала кількість годин на лабораторні і практичні заняття ставить під сумнів набуття студентами заочного відділення необхідної кількості практичних навичок для присудження професійної кваліфікації.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП та освітня діяльність відповідають критерію 2 за рівнем В Освітні компоненти становлять логічну взаємопов'язану систему. ОП забезпечує набуття загальних компетентностей. Робота з роботодавцями налагоджена, відгуки роботодавців позитивні. Є деякі недоліки, які стосуються удосконалення кількості аудиторного навантаження і практичних занять. Присвоєння професійного стандарту за наявних умов неможливо за відсутністю офіційних механізмів, а також у зв'язку з тим, що дисципліни, які забезпечують професійну спрямованість програми, знаходяться у вільному виборі студентів.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОПП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті Університету (<http://vstup.univ.kiev.ua/pages/61>). Є окрема сторінка приймальної комісії де описані етапи і особливості вступу до магістратури, програми вступних випробувань (<http://vstup.univ.kiev.ua/pages/40>). Програма фахового вступного випробування для вступників на денну і заочну форму навчання для отримання ОС Магістр розміщена за адресою https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Abiturientam/2019_2020/Programy/4-Entrance2020.pdf, програма додаткового вступного випробування для вступників на денну і заочну форму навчання (на основі попередньої освіти, здобутою за іншою спеціальністю) розміщена на сайті за адресою https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Abiturientam/2019_2020/Programy/7-Entrance2020.pdf. Вступники можуть оскаржити результати випробувань, звернувшись до приймальної комісії. Умови прийняття та розгляду апеляції вступників щодо результатів проведених вступних випробувань описані в Положенні про апеляційну комісію <http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/Appellate%20Commission.pdf>.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на ОПП враховують особливості освітньої програми. Для здобуття ступеня магістр за спеціальністю 091 Біологія вступники склали іноземну мову у формі зовнішнього незалежного оцінювання, фаховий іспит (тестування). На навчання для здобуття ступеня магістра приймаються особи, що мають освітній ступінь бакалавра чи магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста. На сайті ННЦ розміщена програма вступних випробувань (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Abiturientam/2019_2020/Programy/4-Entrance2020.pdf), а також приклади завдань фахового іспиту (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Abiturientam/2018-2019/Pryklady_zavdan/4_Pryklad_zavdan_1_kurs_mag_2019.pdf). Програма вступного фахового екзамену складена на основі змісту фахових дисциплін обов'язкового блоку ОП Біологія здобувачів першого рівня (бакалаврського) освіти. Для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра чи магістра, здобутих за іншою спеціальністю, розроблена програма додаткового вступного випробування, яка розміщена на веб-сторінці сайту ННЦ https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Abiturientam/2019_2020/Programy/7-Entrance2020.pdf. Але перелік питань цієї програми охоплює тільки шкільну програму з біології. Тобто ці вступні випробування відповідають рівню початкових компетентностей, потрібних для того, щоб розпочати навчання за програмою бакалаврського рівня. За питаннями цієї програми проводяться вступні випробування і для вступників, які бажають отримати ОС Магістр за іншими ОП : Біотехнології та біоінженерія, Екологія, Садово-паркове господарство.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюються такими документами КНУ: «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf); «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk). При поновленні студентів, або переведенні здобувачів, які здобували результати навчання в інших ЗВО, діє додаток до правил прийому «Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів)» (<http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/instruction.pdf>). Зарахування результатів навчання відбувається на основі здійснення експертного оцінювання за заявою студента та на підставі порівняння навчальних програм та аналізом Академічної довідки, яку надає учасник академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У звіті про самооаналіз вказується, що університет не здійснює визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті до затвердження регуляторних актів центральних органів виконавчої влади України. Це підтверджено в усній розмові з гарантом програми, керівництвом КНУ імені Шевченка і викладачами.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Можливість студентів реалізувати своє право на академічну мобільність. Нормативна база КНУ чітко регламентує та зрозуміло роз'яснює питання, які пов'язані з доступом до освітньої програми. Чіткі і зрозумілі правила прийому на навчання знаходяться у вільному доступі які враховують особливості ОП Біологія і особливості вступу для отримання другого рівня ВО. Правила не містять дискримінаційних положень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Посилити складову частину додаткового вступного випробування для здобуття другого освітнього рівня Магістр. Невизнання результатів, отриманих у неформальній освіті і відсутність документів, які розглядають можливість визнання у подальшому. Відсутність нормативного регулювання цих питань не є перешкодою для запровадження цих процедур (ч.3, ст..2 Закону України «Про освіту»).

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Інформація, яка розміщена на сайті університету, отримана під час зустрічі зі здобувачами ВО вказує на високій рівень відповідності стосовно доступу до ОП та визнання результатів навчання. ОП та освітня діяльність відповідають Критерію 3 з недоліками, що є не суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Право студента та викладача на академічну свободу прописано у Статуті університету (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>). Зустрічі з гарантом і НПП показали, що викладачі мають право самостійно обирати методи навчання і викладання, формувати авторські робочі програми навчальних дисциплін. Основну перевагу ОП надає проведенню самостійної роботи студентів, яка складає 93.3 % від загального обсягу навчального часу для дисциплін. Конкретні форми зазначені у Робочих програмах навчальних дисциплін (<https://biology.univ.kiev.ua/ukreducational-program/biology/perelik-ok-zfn/or-mahistr.html>). Інформація з таблиці 3 потребує уточнення. Вірогідно, з технічних причин була порушена нумерація ПРН у програмі (відсутні ПРН 17 і ПРН 18). В ОП декларується 6 загальних і 16 спеціальних компетентностей і 16 ПРН. Додатково в ОП визначені по 4 додаткових компетентності на кожен професійно-орієнтований блок, усього 44 компетентності, але 22 ПРН, що замало для 44 компетентностей. В робочих програмах відсутні завдання для підготовки до занять, немає опису матеріально-технічного супроводження лабораторних і практичних робіт, посилань на навчально-методичні матеріали, які розроблені викладачами. При зустрічі з викладачами отримані пояснення, що методичні матеріали знаходяться на сайтах кафедр, а також надаються студентам з застосування соцмереж Facebook, Viber, Telegram канал та ін. Аналіз звіту за результатами опитування здобувачів ВО заочного відділення, який проведений у листопаді 2019 р. показав задоволеність студентів якістю ОП, якістю освіти. Але можливість формування вільної освітньої траєкторії було оцінено здобувачами на 55%; 76 % здобувачів повністю погоджуються, що дисципліни, які вивчаються, є актуальними, 83 % відмічають високий рівень теоретичної підготовки. За іншими показниками задоволеність студентів сягала 85 і більше відсотків. За результатами цього ж опитування комунікація з викладачами та персоналом відповідає очікуванням студентів та трохи вище, ніж очіувалось. Причиною посередньої задоволеності здобувачів можливістю вибору вільної освітньої траєкторії пояснюється тим, що на час проведення опитування існував тільки блоковий вибір дисциплін. Але в ОП, яка акредитується, були враховані пропозиції здобувачів і до блоків вибіркових дисциплін було додано перелік дисциплін вільного вибору (здобувачі обирають дві дисципліни ще з 13, які запропоновані). За результатами опитування UNiDOS здобувачі вважають, що освітня програма формує необхідні практичні навички та знання, необхідні для подальшої професійної діяльності. Студенти вільно обирають теми дипломних робіт з урахуванням власних наукових інтересів та потреб професійної діяльності.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Мета, зміст та очікувані результати освітніх компонентів ОП містяться у робочих програмах дисциплін. Робочі програми обов'язкових, вибіркових і дисциплін блоків розміщені за посиланням : <https://biology.univ.kiev.ua/ukreducational-program/biology/perelik-ok-zfn/or-mahistr.html>. Інформація доводиться до відома студентів секретарем кафедр під час настановної сесії та викладачами на першому аудиторному занятті. Також інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку оцінювання передається здобувачам через соцмережі Facebook, Viber, Telegram канал та ін Під час літньої екзаменаційної сесії студенти здають 4 іспита і 2 заліка, однак весь матеріал вони слухають під час літньої сесії, який не начитується у попередньому семестрі. Розклад літньої сесії 2019-2020 року та установчої сесії 2020-2021 н.року оприлюднений на сайті <https://biology.univ.kiev.ua/students-postgraduates/extramural-studies/schedule.html> Графік складання комплексного іспиту і захисту дипломної роботи розміщено на сайті у вільному доступі (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Studentam_ta_aspirantam/Zaichni/Grafiki/2019_2020/Graphik_EK.jpg) Про ефективність запровадженої системи інформування здобувачів освіти свідчать результати опитування студентів (Положення про організацію та проведення опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників ННЦ «Інститут біології та медицини»). Експерти під час спілкування зі студентами переконались щодо інформування викладачами здобувачів ВО щодо порядку оцінювання у межах окремих дисциплін на початку їх вивчення.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Навчання за ОП Біологія спрямовано на здійснення наукової діяльності шляхом проведення наукових досліджень, на розвиток і формування практичних компетентностей. Практична підготовка включена до ОП як окремий освітній компонент. На практику відводиться 6 тижнів у 3 семестрі (9 кредитів). Робоча програма виробничої переддипломної практики розташована на сайті ЗВО https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Napryamy_pidgotovky/Biologiya/Navchalni_discypliny/Zaichni_forma/Magistr/Vyrobnycha_pereddyplomna_praktyka.pdf. Кваліфікаційні роботи є експериментальними і містять результати власних досліджень, що передбачає опанування здобувачами сучасних методів біологічних досліджень. Здобувачі заочної форми навчання при вступі до ЗВО працювали за спеціальністю на підприємствах і установах біомедичного профілю. Тому переважна більшість випускних кваліфікаційних робіт мають чітко виражену прикладну спрямованість (Наприклад, роботи випускників 2020 р.: Борщ Т.С. тема: «Біохімічні маркери функціонального стану печінки в сироватці крові людей з хронічними гепатитами різного генезу», Аронович К.Ф. «Збудники пневмонії у хворих корона вірусом та їх чутливість до антибіотиків», та ін.). Роботи приблизно 20% здобувачів мають науково-прикладний характер (Кушнір Н.П.«Характеристика етіологічної структури та чутливості до антибіотиків збудників внутрішньо лікарняних інфекцій », Корець К.А. «Вплив біопрепаратів і біопатогенних бактерій роду *Pseudomonas* на L-фенілаланін амонійліазну активність рослин сої і люпину» та ін..) . У співпраці з викладачами ННЦ у 2020 р. підготовлено дві кваліфікаційні роботи: студ. Стецько І.Н. «Дослідження антибіотикостійкості мікроорганізмів, виділених у пацієнток із бактеріальними вагінозами» та Мельничук О.С. «Участь альфаС-регіонів у процесах полімеризації фібрину». Організація Міжнародних наукових конференцій студентів та молодих вчених «Шевченківська весна» та ін.. створює можливість оприлюднення здобувачами освіти результатів власних наукових досліджень (<https://biology.univ.kiev.ua/institute-activity/scientific/conferences/shevchenko-spring/shevchenkivska-vesna-zagalna.html>). ХУІІ Міжнародна конференція «Шевченківська весна» була проведена у травні 2020 р. Здобувач 2 року навчання Ртіщева Євгенія оприлюднила результати своєї кваліфікаційної роботи на цьогорічній конференції. Під час зустрічі зі стейкхолдерами було підтверджено участь здобувачів освіти в організації і проведенні робіт при проходженні практики в лабораторіях і наукових установах. Наявні інструменти та обладнання надають можливість здобувачу вищої освіти навчатися їх застосовувати і використовувати (проведення лабораторних занять на базі кафедр та центру колективного користування сучасним обладнанням). Здобувачі вищої освіти під час зустрічі підтвердили всі вище зазначені факти

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Викладачі ННЦ « Інститут біології та медицини» регулярно приймають участь у Всеукраїнських і Міжнародних конференціях, семінарах та інших заходах, де презентуються сучасні досягнення біології та відслідковуються сучасні тренди науково-практичних досліджень із наукової періодики. Експертною групою встановлено, що викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Виконання наукових досліджень НПП, залученими до викладання за ОПП, що акредитується, дозволяє оновлювати зміст освітніх компонентів шляхом впровадження результатів наукових досліджень у навчальний процес та використання обладнання, закупівля якого відбувається в рамках виконання наукових проектів в освітній діяльності. Зокрема, під час зустрічі ЕГ з академічним персоналом Інституту, впродовж огляду матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу за ОПП та у процесі роботи з документами з'ясовано, що НПП кафедри біофізики в рамках виконання досліджень за НДР «Молекулярні та клітинні механізми TRP каналопатій» (номер держреєстрації 19БФ036-01) було придбано унікальне обладнання – камера Уссінга, яка дозволяє проводити кількісне електрофізіологічне дослідження властивостей мембран епітеліальних клітин, процесів епітеліальної секреції, транспорту електролітів та бар'єрної функції епітелію. Співробітниками кафедри (д.б.н. Жолос О.В., д.б.н.

Мартинюк В.С, к.б.н. Довбинчук Т.В.). було розроблене інноваційне лабораторне заняття дослідницького типу для дисципліни «Методи сучасних біологічних досліджень» (ОК.5) з дослідження трансепітеліального транспорту іонів слизової оболонки товстої кишки щурів. Викладачі підвищують свою кваліфікацію шляхом стажування як в Україні, так і за кордоном (2018 р. – Стасенко А. А. – закордонне стажування Університет суспільних наук, у м. Лодзь; 2019 р. – Швець Ю.В. – Інститут експериментальної патології, онкології та радіобіології (робота на проточних цитофлюориметрах) та інші. За результатами стажувань д.б.н. Стасенко А.А. оновлено структуру вибіркової дисципліни «Генетичний та епігенетичний контроль імунної відповіді. В рамках виконання науково-дослідної роботи на кафедрі мікробіології та імунології к.б.н. Сергійчук отримані результати, які увійшли до курсу «Мікроекологія людини» стосовно особливостей розвитку сечокам'яної хвороби і складом симбіотичної мікробіоти. Тимчасовий порядок розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм у КНУ імені Тараса Шевченка розташований за адресою: http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poryadok_OP.pdf . Ініціаторами оновлень виступають викладачі, стейкхолдери, студенти, НМК. Моніторинг та зміни ОП за участі профільних кафедр із залученням представників органів студентського парламенту, результати локального моніторингу не менш ніж раз на рік.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності Інституту відбувається шляхом встановлення та розвитку міжнародних зв'язків із закладами ВО, науково-дослідними установами країн ближнього та далекого зарубіжжя, а також долучення Університету до процесів відкритого Європейського освітнього простору. З урахуванням особливостей заочної форми, які передбачають роботу здобувачів освіти на підприємствах та установах біомедичного профілю на момент навчання і узгодження відряджень, стажувань та участі у конференціях і програмах академічної мобільності з робочим графіком, студенти, що навчаються за ОПП, використовують можливості навчання за межами України, надані їм роботодавцями. Однак НПП, що викладають за ОПП, надають методичний супровід здобувачам освіти, у відповідь на запити установ, що організовують програми стажування та освіти (зарубіжних університетів та науково-дослідних установ) у формі рекомендувальних листів. Зокрема, у процесі роботи з документами за запитом, а також під час зустрічі ЕГ з випускниками ОПП було з'ясовано, що випускниця ОПП 2019 р. Степанюк Катерина наразі продовжує післядипломну освіту в Університеті Сорбони, для вступу до якого за запитом зазначеного університету їй було надано рекомендувальний лист від наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи. Інших прикладів участі здобувачів освіти за ОП у програмах академічної мобільності за останні 5 років не зареєстровано, що обумовлено особливостями заочної форми навчання. Студенти заочної форми навчання мають можливість проходити стажування, у т.ч. за межами України, за програмами, передбаченими та узгодженими з їх робочим графіком установами, у яких вони працюють ЗВО також надає можливості підвищення викладацької майстерності НПП з використанням програм академічної мобільності, що дозволяє їм підвищувати викладацьку майстерність та ознайомлюватися з новітніми трендами біологічної науки з подальшим впровадженням набутого досвіду та отриманих знань в освітній процес. Зокрема, впродовж роботи з документами за запитом було з'ясовано, що професор О.В.Жолос, який викладає за ОПП, брав участь у програмі академічної мобільності в рамках Mevlana Exchange Program 2019 р. в Анатолійському університеті м.Ескішехір, Туреччина. Міжнародна діяльність координується відділом міжнародного співробітництва (<http://www.umz.univ.kiev.ua/index.php/ua/>) та Відділом академічної мобільності (<http://mobility.univ.kiev.ua/?lang=uk>) та інформація поширюється про можливості мобільності студентів та співробітників. Учасники освітнього процесу мають доступ до міжнародних інформаційних ресурсів (Еразмус+, програм DAAD, IREX, UGRAD, стипендіальних програм (Фулбрайт та ін.). Стратегічний план розвитку КНУ (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf>) передбачає вдосконалення і поглиблення інтеграції в міжнародний освітній простір. Співробітники і студенти активно приймають участь у міжнародних конференціях.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

НПП застосовують індивідуальний підхід для вибору форм, методів і засобів навчання. Здобувачі ВО забезпечені інформацією про цілі, зміст та програмні результати навчання, що підтверджено опитуванням здобувачів освіти (UNiDOS). Це дозволяє виявити відповідність очікуванням студентів форм і методів навчання, забезпечення актуальними навчальними матеріалами, ефективність комунікації з викладачами та персоналом, набуття практичних навичок, необхідних для подальшої професійної діяльності. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми НПП, що забезпечують навчальний процес, здійснюють активну наукову діяльність. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Заклад ВО враховує пропозиції здобувачів під час формування ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

В матрицях відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми, а також матриці забезпечення ПР навчання відповідними компонентами освітньої програми не показана роль вибіркового компонента у формуванні спеціальних компетентностей і програмних результатів навчання. В робочих програмах тематика практичних, семінарських та лабораторних робіт вкрай обмежена, відсутні завдання для підготовки до занять, самостійної роботи, опис матеріально-технічного супроводження лабораторних і практичних робіт. Схема формування оцінок складна.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями Критерію 4: забезпечено поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми, наукові працівники оновлюють зміст освіти, враховуються пропозиції здобувачів під час формування ОП, навчання і викладання пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Відмічається активна робота гаранта ОП над виявленими недоліками. Освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 4 з рядом зазначених недоліків, які не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контролю та критерії оцінювання регламентовані «Положенням про організацію освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>), «Порядком проведення семестрового оцінювання та підсумкового семестрового контролю. Методичні рекомендації НМК ННЦ «Інститут біології та медицини»» (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Poryadok_provedennya_sem_ocin.pdf) та відповідають рівню програмних результатів навчання. Форми поточного та підсумкового контролю до кожного освітнього компонента вказані в ОП. (<https://biology.univ.kiev.ua/ukreducational-program/biology/perelik-ok-zfn/or-mahistr.html>), в силабусах (<https://biology.univ.kiev.ua/ukreducational-program/biology/perelik-ok-zfn/or-mahistr.html>) та робочих програмах навчальних дисциплін. Зазначені положення, силабуси і робочі програми дисциплін розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО; містять критерії оцінювання, національну шкалу оцінювання і шкалу ЄКТС. До кожного контрольного заходу розроблено організаційно-методичні вказівки щодо проведення, критерії оцінювання, приклади завдань контролю, рекомендації щодо самостійної підготовки до контролю. Для здобувачів вищої освіти на кафедрах проводяться консультації щодо процедури та вимог екзаменів підсумкової атестації. Вимоги до магістерської роботи розроблено та затверджено на засіданні Вченої ради ННЦ «Інституту медицини та біології» (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Pravyla_oformlennya_ta_poryado_k_vykonannya_kursovyh_ta_kvalifikaziynih_robit.pdf). За результатами опитування фокус групи здобувачів вищої освіти встановлено, що останні мають достатній доступ до інформації щодо форм та критеріїв оцінювання контрольних заходів, критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими для них. Збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів проводиться на перших заняттях з кожної дисципліни під час обговорення критеріїв оцінювання, під час спілкування здобувачів з кураторами, під час установчих конференцій щодо написання магістерських робіт та проходження стажування.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації здобувачів ВО за ОПП за формою, змістом та порядком проведення відповідають вимогам Стандарту (2019 р.) ВО України (другий (магістерський) рівень ВО (восьмий рівень НПК України), галузь знань 09 «Біологія», спеціальність 091 «Біологія»). (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/2019-11-22-091-M.pdf>). Зокрема ОП «Біологія» передбачено здійснення атестації здобувачів у формі комплексного іспиту за програмою підготовки та публічного захисту випускної кваліфікаційної роботи. Вимоги до випускних кваліфікаційних робіт, розроблені відповідно до зазначеного Положення, сформульовані у «Правилах оформлення та порядку виконання курсових та кваліфікаційних робіт/проектів» та оприлюднені на сайті Інституту (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Pravyla_oformlennya_ta_poryado_k_vykonannya_kursovyh_ta_kvalifikaziynih_robit.pdf). Кваліфікаційні роботи здобувачів підлягають перевірці на

антиплагіат відповідно до «Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУ» (http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Regulat_plagiary_2020.pdf).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачам вищої освіти повідомляються на початку навчального семестру в усній формі НПП, особисто на електронну пошту та через інші засоби комунікації. У відкритому доступі на сайті ЗВО є «Положення про організацію освітнього процесу - пункт 7.1.7 та 7.1.8» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-theeducational-process.pdf>), Положення про ЗЯО та ОП (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>), Статут (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>) та Етичний кодекс (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>), Критерії і методи оцінювання, виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь (на першій лекції, а також на консультації – у випадку іспиту). Здобувачі вищої освіти централізовано використовують програму TRITON Student, де можуть побачити свої результати навчання. У зв'язку з епідемією COVID-19 на сайті КНУ оприлюднено «Концепцію впровадження дистанційного навчання в освітній процес КНУ» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1458>) та «Тимчасовий порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у КНУ» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poryadok%20zal_ekz%20sesii%20dyst_techn.pdf) згідно яких навчальні заняття проводяться в режимі відеоконференцій із застосуванням програмних продуктів Google Meet, Microsoft Teams, Webex, Zoom, Skype тощо. Розклад та посилення на відеоконференції розміщені на сайті у вільному доступі (<https://biology.univ.kiev.ua/students-postgraduates/masters/schedule.html>). Також фахівцями факультету психології КНУ та Української психологічної асоціації було розроблено поради студентам, які допоможуть краще адаптуватися до нової академічної реальності (<http://www.univ.kiev.ua/news/11022>). Задоволеність здобувачами щодо якості організації дистанційного навчання здійснюється шляхом анонімного опитування (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeAMkso9mpr3EvTCxdTqGlgH5Srx5lzt1kTY-KDiEE6Xtrn3g/viewform>). Щодо виникнення конфліктних ситуацій у ЗВО існує Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУ (<http://senate.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/02/.pdf>), Положення про АК (<http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/Appellate%20Commission.pdf>), Положення про порядок створення та організацію роботи Екзам. комісії в КНУ (<http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>), Правила оформлення та порядок виконання курсових та кваліфікаційних робіт/проектів (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Polojennya_pro_kursovu_ta_kvalfikaziyunu_robotu_proekt.pdf). Під час спілкування з фокус-групами з'ясовано, що конфліктних ситуацій за даною ОП не було, але здобувачі обізнані в процедурі звернення у випадку таких ситуацій, НПП та адміністрація завжди відкриті до спілкування у даному напрямку.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, які чітко і зрозуміло відображені у «Положенні про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-theeducational-process.pdf>) послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОП. В Університеті функціонує Постійна комісія Вченої ради з питань етики (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073>), яка займається питаннями забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності та своєчасного реагування на їх порушення відповідно до норм Етичного кодексу університетської спільноти КНУ імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-theuniversity-community.pdf>). Також на сайті ЗВО розміщено «Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУ» (http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Regulat_plagiary_2020.pdf). З метою протидії порушенням академічної доброчесності, на ОП використовуються такі технологічні рішення: 1. 26 квітня 2018 року, Київський національний університет імені Тараса Шевченка уклав Договір про співпрацю із компанією «Антиплагіат.»; 2. Сервіс пошуку ознак плагіату Advego Plagiatus. Доступ за посиланням <https://advego.com/plagiatus/> Зокрема, ЗВО надав підтверджуючі документи стосовно того, що система перевірки на плагіат проводиться серед робіт здобувачів і підтверджуючий договір про співпрацю з Unichек (документ 6). В ході зустрічі зі здобувачами вони підтвердили, що вони мають достатній рівень обізнаності щодо процедур дотримання академічної доброчесності. Студенти повідомили, що у разі наявності понад 21 % плагіату, за результатами перевірки, та чи інша робота не оцінюється та повертається здобувачу на доопрацювання. Порушень академічної доброчесності під час вивчення освітніх компонентів не зареєстровано. Щодо популяризації заходів про академічну доброчесність в ЗВО проводиться консультування щодо вимог проведення контрольних заходів, написання курсових та випускних кваліфікаційних робіт із наголошенням на принципах самостійності, коректного використання інформації із інших джерел та уникання плагіату. На першому рівні вищої освіти введено навчальну дисципліну «Вступ до університетських студій», яка вивчає теми щодо запобігання неетичній поведінці. На Конференції

трудового колективу Університету ухвалено Етичний кодекс університетської спільноти в якому визначено етичні принципи та етичні норми діяльності членів університетської спільноти, визначено відповідальність за порушення етичних принципів та норм. Також академічну доброчесність популяризує студентське самоврядування (згідно Положенню про студентське самоврядування)

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Розвинена нормативно-правова база щодо контрольних заходів та атестації здобувачів, порядку оскарження результатів оцінювання; впровадження використання сучасних технологій для проведення контрольних заходів, а саме використання програмних продуктів Google Meet, Microsoft Teams, Webex, Zoom, Skype та платформ Moodle, Wiki та наявність технологічних можливостей для перевірки робіт на антиплагіат – договір із сервісом Unichек; орієнтація у кваліфікаційних роботах магістра на інноваційній і дослідницькій складовій, використання сучасних технологій для проведення контрольних заходів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

На ОП визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, які є доступними для здобувачів освіти та забезпечують об'єктивність екзаменаторів. Позитивним є різноманітність методів поточного контролю, використання для цього освітньої платформи Moodle. У ЗВО наявні процедури та механізми забезпечення, дотримання академічної доброчесності, а також інструменти протидії її порушенням. Враховуючи факти та її представлену наповненість, ОП повністю відповідає Критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз інформації щодо академічної та професійної кваліфікації викладачів здійснений на підставі перевірки інформації, наданої у Відомостях самооцінювання ОП, а саме таблиця 2. Додатковим джерелом інформації слугували дані, отримані під час зустрічей з керівництвом Університету, науково-педагогічними працівниками, а також інформація з веб-сторінки Університету та відкритих джерел. Також академічна кваліфікація НПП підтверджена наявністю наукових публікацій за напрямом дисциплін навчального плану. Професійна кваліфікація НПП забезпечується проходженням стажувань, які впродовж останніх 5 років пройшли всі задіяні на ОП науково-педагогічні працівники. Слід відмітити, що деякі НПП, задіяні на ОП, проходили стажування за кордоном або в іноземних установах (надане документальне підтвердження: документ 10_1, 10_2). Враховуючи вищезазначене, ЕГ підтверджує, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, повністю забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів ОП регламентується «Порядком конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=184>). Інформація про дату та місце засідання Вченої ради КНУТШ щодо обрання претендентів на посади професора та доцента кафедри оголошується на офіційному веб-сайті КНУТШ

(<http://senate.univ.kiev.ua/?p=909>). Під час конкурсного добору викладачів освітньої програми відбувається оцінювання їх роботи з метою визначення рівня їх професійної компетентності і забезпечення ефективності освітнього процесу . Зарахування науково-педагогічних працівників Університету проводиться за конкурсом, крім науково-педагогічних працівників, що виконують роботу на умовах сумісництва (<http://senate.univ.kiev.ua/?cat=9>). Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендент, який працює в Університеті, проводить відкрите заняття (лекцію, семінар тощо). Претендент виступає перед науково-педагогічними працівниками кафедри з науковою доповіддю, тему якої визначає кафедра. З науково-педагогічним, науковим працівником укладається контракт. Всі викладачі, які забезпечують реалізацію ОП, пройшли конкурсний відбір відповідно до цього Порядку, підтвердили свою академічну та професійну кваліфікацію, з ними було укладено трудові договори (контракти) Під час спілкування з начальником відділу кадрів підтверджено, що в Університеті дотримуються всіх визначених процедур. Аналіз нормативних документів Університету, сайту Університету та спілкування з фокус-групами дає змогу стверджувати, що процедури конкурсного добору викладачів в Університеті є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці беруть активну участь у рецензуванні ОП, консультують щодо змін у ОП та навчальному плані. Для реалізації якісної практичної підготовки до освітнього процесу залучаються висококваліфіковані фахівці – співробітники НДУ, профільних підприємств різного підпорядкування. Між Університетом / Інститутом укладено договори з НДУ НАНУ та НАМНУ щодо проходження студентами виробничої переддипломної практики, виконання кваліфікаційних робіт (наукове керівництво здійснюється співробітниками відповідних установ). Під час роботи фокус-групи Кондратюк Юлія, провідний інженер сектору імуноферментного аналізу медичної лабораторії «Dila» підкреслила, що співпраця між роботодавцями та ННЦ «Інститут біології та медицини» є поширеною, корисною, так як це дає змогу для студентів здобувати теоретичні знання в Університеті та набувати практичні навички на базі медичної лабораторії «Dila». Співробітники медичної лабораторії регулярно відвідують Інститут і пропонують співпрацю, організовують практичні заняття на базі лабораторії, зокрема, у рамках курсу «Імунопатологія» по темі алергології. Також за ініціативи завідувача лабораторії імунобіології інституту біохімії імені О.В. Палладіна Колибо Д. В. було введено 3 спецкурси : «Молекулярну імунологію», « Сигнальну трансдукцію» та «Анатомію лімфоїдної системи». Він зазначив, що на базі лабораторії імунобіології інституту біохімії імені О.В. Палладіна постійно проходять практику студенти даної ОП, які в подальшому успішно вступають в аспірантуру. Також він підтвердив, що відбуваються спільні конференції «Мікробіологія та імунологія. Перспективи розвитку» та «Перспективи біохімії та біотехнології», де студенти мають змогу ознайомитися із провідними підприємствами, де в подальшому можуть проходити практику. За рекомендаціями головного лікаря ТОВ "Медична лабораторія" А.А.Концурак у редакції Опису ОПП 2020р., задля посилення ефективності (гнучкості) освітньої траєкторії здобувачів освіти шляхом надання можливості доповнити блок професійно-орієнтованих дисциплін дисциплінами іншого біологічного напрямку, було сформовано додатковий блок вибіркового компонента, до складу якого увійшли дисципліни з різних біологічних галузей.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Університет активно залучає до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків. До прикладу, д.б.н., проф., академік НААНУ, зав. відділу фітопатогенних бактерій Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України Патица В.П. є головою ЕК, д.б.н., професор, зав. лабораторії імунобіології, заст. директора з наукової роботи Інституту біохімії ім. О.В.Палладіна НАНУ Д.В.Колибо викладає навчальну дисципліну «Імунобіотехнологія» блоку вибіркового компонента, д.б.н., проф., акад. НАНУ, директор Інституту харчової біотехнології та геноміки НАНУ Я.Б.Блюм – навчальну дисципліну «Прикладна геноміка» вибіркового професійно-орієнтованого блоку «Молекулярна біологія», тощо.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів Університету забезпечується через широке коло заходів. В Університеті запроваджено системні заходи щодо професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Створено Інститут післядипломної освіти КНУТШ (<http://www.ipe.knu.ua/en/>) , завданням якого є підвищення кваліфікації та перепідготовка викладачів ЗВО. У ЗВО належним чином побудована система підготовка наукових кадрів. В Університеті створені широкі можливості для участі НПП у різноманітних грантових програмах, які направлені на професійний розвиток викладачів. Організаційні питання планування та проведення підвищення кваліфікації НПП та ПП визначаються Вченою радою Університету/Інституту. Програма підвищення кваліфікації викладачів розробляється індивідуально для кожного викладача (Положення про організацію та проведення підвищення кваліфікації НПП та ПП https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Polojennya_pro_pidvyschennia_kv_alifikazii_naukovo_pedagogichnyh_ta_pedagogichnyh_prazivnykiv.pdf) . Наприклад, доц. Сергійчук Т.М., доц.Шевченко Т.П., ас. Юміна Ю.В. пройшли підвищення кваліфікації в Інституті мікробіології і вірусології ім.

Д.К.Заболотного НАНУ, проф. Стасенко А.А. пройшла підвищення кваліфікації в Університеті суспільних наук, м.Лодзь,Республіка Польща, доц. Варенюк І.М. – в Державній установі «Інститут геронтології імені Д.Ф.ЧеботарьоваНАМНУ, тощо.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В Університеті функціонує система заохочення/стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП (що регламентується відповідною нормативно-правовою базою) як матеріального (преміювання - наказ № 71-32 від 31.01.2014р. «Про затвердження Положення про стимулювання співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка за результатами наукової діяльності», стипендії молодим вченим), так і нематеріального характеру (сприяння науково-педагогічному кар'єрному зростанню: вступ до докторантури, проведення наукових пошуків та публікація результатів у фахових виданнях, здобуття наукових ступенів та вчених звань, участь у міжнародних наукових заходах та їх проведення на базі Університету, стажування як в Україні, так і за кордоном, курси підвищення кваліфікації). Під час роботи із фокус-групами, було підтверджено участь здобувачів вищої освіти у оцінці професійної якості викладання НПП, зокрема під час проходження анонімного опитування (надане документальне підтвердження: документ 9_5, 9_6) Стимулювання розвитку викладацької майстерності є метою щорічного конкурсу «Найкращий викладач року». Ключовими критеріями для нагородження найкращого викладача є позитивні відгуки при опитуванні студентів, висока публікаційна активність та пропозиції колективів кафедр. Найкращим викладачам Інституту щорічно вручаються грошові премії, подяки та грамоти, почесні нагороди МОНУ, НАНУ, НАПНУ тощо. Університет ініціював проект «Якісне навчання через якісне викладання» в рамках Програми вдосконалення викладання у ВО України, фундаторами якого виступили Британська Рада в Україні у партнерстві з Інститутом ВО НАПНУ, Advance HE (Велика Британія) за підтримки МОНУ та НАЗЯВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, повністю забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. Університет активно залучає роботодавців до реалізації освітнього процесу. В Університеті побудована чітка система підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників, а також підготовки наукових кадрів. Передбачені можливості матеріального та нематеріального стимулювання викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

не виявлено

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Якісний склад НПП, задіяних на ОП, відповідає належному рівню академічної та професійної кваліфікації, беззаперечним є активний рівень залученості роботодавців до освітнього процесу, система професійного розвитку повністю забезпечує досягнення цілей та ПРН. Реалізація освітньої програми за цим критерієм повністю забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Членам ЕГ була надана відео-презентація (https://drive.google.com/drive/folders/1pehyO53HzNqND46AI2f3_bsOg_qR8dus?usp=sharing та проведений онлайн показ стосовно матеріально-технічного забезпечення навчального та наукового освітнього середовища. В університеті створено потужну матеріально-технічну базу, яка дозволяє в повному обсязі організувати навчальний та позанавчальний процес здобувачів. Матеріально-технічне забезпечення для здобувачів за даною ОП на досить високому рівні: у реалізації ОП беруть участь ботанічний сад імені академіка О.В. Фоміна, Канівський природний заповідник, зоологічний музей, інформаційно-обчислювальний центр та кафедри Інституту, що мають оснащені необхідним обладнанням навчальні лабораторії для проведення занять. Функціонують комп'ютерні класи. На кожній кафедрі організована навчальна лабораторія, окрім цього активно функціонує навчальна міжкафедральна лабораторія інструментальних методів у біології, міжкафедральна навчальна лабораторія біомедицини, інформаційно-обчислювальний сектор, працюють науково-дослідні лабораторії: Біохімії і Фармакології та експериментальної патології, навчальна лабораторія мікроскопії. Відкрита нова навчальна лабораторія «Лабораторія віртуальної реальності». Здобувачі освіти мають можливість користуватися бібліотекою з великим фондом найменувань та електронною бібліотекою, що постійно оновлюється на сайті Інституту та Університету (<http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/cont/contact.php3>), Викладачі та студенти мають безкоштовний доступ до новітніх, у тому числі, англійських публікацій, відповідних до змісту програми. Наявний вільний доступ до електронних бібліотек та інших інформаційних ресурсів. В Інституті наявні приміщення для громадських організацій (Студентського парламенту та профбюро), приміщення коворкінгу (4-й поверх). В усіх приміщеннях ННЦ є вільний доступ до Wi-Fi та Інтернет. Фінансові ресурси Інституту підтримуються за рахунок державного і зовнішнього фінансування. За 11 місяців 2019 року надходження ННЦ «Інституту біології та медицини» за платні освітні послуги склали 42,16 млн грн. Від договорів на виконання науково-дослідних робіт і науково-технічної експертизи за 2019 р. Інститут отримав 4827,1 (тис.грн.). Університетом отримано для розвитку науки грантів на загальну суму 5 564,5 тис.грн. Навчально-методичне забезпечення є в наявності (підручники викладачів Інституту, навчальні посібники, навчально-методичні розробки) на кафедрах, але, на жаль, відсутні на сайті Інституту і кафедр, але це пояснюється тим, що матеріалів дуже багато і всі на сайт неможливо завантажити, так як сайт не захищений настільки, аби це гарантувало захист інтелектуальної власності, тому всі необхідні навчально-методичні матеріали студентам надаються у повному обсязі у особисті кабінети електронної платформи TRITON. Інфраструктура, обладнання та навчально-методичне забезпечення є достатнім для досягнення передбачених програмою цілей.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час відеоконференцій, усі учасники засвідчили, що заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів ВО до інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. Усі учасники навчального процесу мають безоплатний доступ до мережі Інтернет з будь-якої точки ЗВО та до таких елементів інфраструктури, як спортивна зала, бібліотека, комп'ютерні аудиторії, які необхідні для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП Біологія. У бібліотеці простежується високий показник затребуваності навчально-методичної літератури здобувачами та викладачами, виданої у видавництві ЗВО. Бібліотека має доступ до МНБД Scopus, WoS, Springer Nature та ін. Під час бесіди з директором бібліотеки експертною групою було встановлено, що оновлення бібліотечного фонду науковими, та навчально-методичними матеріалами у паперовому вигляді відбувається систематично і у повному обсязі.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

В Університеті дотримуються норм безпеки праці та пожежної безпеки, проводяться інструктування працівників та здобувачів, заходи щодо надання першої домедичної допомоги, здорового способу життя. Є дотримання не тільки санітарних норм та охорона публічного порядку, але також й психічного здоров'я (Психологічна служба КНУ, Інститут Психіатрії <https://univ.kiev.ua/ua/departments/psychiatry>). На базі Університету функціонує Університетська клініка (<https://univ.kiev.ua/ua/departments/uc>), що є закладом охорони здоров'я та його лікувально-навчально-науковим структурним підрозділом, який надає первинну, вторинну, а в подальшому третинну медичну допомогу працівникам Університету. КНУ має Студентське містечко (<https://studmisto.knu.ua>), яке розташовано поряд із навчальними корпусами. Умови проживання у гуртожитках відповідають санітарно-гігієнічним нормам. На території студентського містечка розташовані навчально-спортивний комплекс (на сайті розміщений розклад роботи різних секцій), плавальний басейн. У приміщенні інституту підвищення кваліфікації розміщена актовна зала (окрім зали у Червоному корпусі). Університет має оздоровчі бази, де студенти та викладачі можуть відпочивати та підтримати своє здоров'я. Потреби студентів в харчуванні задовольняють студентські буфети, розташовані у всіх корпусах університету. Створення психологічно комфортного середовища навчання та проживання, сприяння вирішенню психологічних конфліктів, допомога у побуті та навчанні, створення атмосфери вирішення психологічних конфліктів і інших проблем реалізується через інститут кураторства (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Polojennia_pro_kuratorigiv_akademichnyh_grup.pdf). В Інституті наявні приміщення для громадських організацій (Студентського парламенту та профбюро), приміщення для відпочинку і взаємодії студентів - коворкінгу (4-й поверх). Є сторінка туристичного клубу (<http://tourclub.kiev.ua>) є сторінка молодіжного центру культурно-естетичного виховання (<http://www.univ.kiev.ua/en/dep/molod-center>), сторінка Центру іноземних мов КНУ

(<http://langcenter.knu.ua/ru/422-2/>). Однак сторінка «Наукове товариство студентів та аспірантів» не активна, там розміщена інформація за 2014-2016 рр. (<http://ntsa.univ.kiev.ua>) Активну роботу проводить Студентський парламент. По результатам засідань Студ. парламент інформує керівництво Інституту щодо прийнятих рішень. Наприклад, на засіданні парламенту 10.02.2020 р. обговорювались питання майбутнього працевлаштування, академічної доброчесності, концепції формування іншомовних компетентостей, застосування соціальних мереж та месенджерів у житті студентів. Освітнє середовище ЗВО дозволяє безперешкодно враховувати потреби та інтереси здобувачів ВО

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час онлайн-зустрічі здобувачі засвідчили, що вони задоволені якістю індивідуальної взаємодії викладачів з ними та організаційною підтримкою з боку ЗВО. Відмітили зручність спілкування з викладачами через онлайн-сервіси (Google, Viber, Telegram та інше). Зазначили, що інформація знаходиться або у вільному доступі на сайті ЗВО, або надсилається їм через електронні сервіси. В усіх приміщеннях Інституту є вільний доступ до Wi-Fi та Інтернет. На сайті Інституту розміщені всі програми всіх навчальних дисциплін у вільному доступі (<https://biology.univ.kiev.ua/ukreducational-program/biology/perelik-ok-zfn/or-mahistr.html>). Освітня підтримка надана здобувачам заочної форми навчання даної ОП через доступ до електронної платформи TRITON, де розміщені навчальні матеріали. Всім здобувачам надаються персональні логіни і паролі доступу до платформи, які є обов'язковими. Здобувачі під час зустрічі підтвердили, що вони долучені до системи TRITON, в якій самостійно опрацьовують матеріали навчальних дисциплін, а також додатково працюють на інших освітньо-навчальних платформах, індивідуально запропонованих викладачами. Створення морально-психологічних і організаційних умов для студентів відбувається через анонімне моніторингове опитування UNIDOS. За результатами чергового (15-го) опитування UNIDOS, (http://unidos.univ.kiev.ua/sites/default/files/files/realiz_un_15_2-6kga.pdf) яке було проведено інститутом Соціології КНУ імені Тараса Шевченка у 2019 році, очікування студентів щодо забезпечення актуальними навчальними матеріалами (навчальні програми, курси, посібники) мають середній рівень забезпеченості. За результатами цього ж опитування комунікація з викладачами та персоналом відповідає очікуванням студентів та трохи вище, ніж очікувалось. За результатами опитування UNIDOS здобувачі вважають, що освітня програма формує необхідні практичні навички та знання, необхідні для подальшої професійної діяльності. Освітня програма сприяє формуванню необхідних соціальних навичок. Консультативну підтримку щодо працевлаштування здобувачам надають роботодавці при зустрічі зі студентами, а також при проходженні виробничих практик. Також у КНУ проводяться «Ярмарки вакансій». В університеті проводиться щорічна Міжнародна наукова конференція «Шевченківська весна: досягнення біологічної науки / BioScience Advances» (<https://biology.univ.kiev.ua/institute-activity/scientific/conferences/shevchenko-spring/shevchenkivska-vesna-zagalna.html>), Вісник Університету (<http://univ.kiev.ua/ua/science/journals/bulletin-knu-biology>), наукові конкурси, олімпіади, гуртки), що дає можливість здобувачам ВО довести свої наукові досягнення. Після опрацювання відповідних документів та зустрічі зі здобувачами, група експертів переконалась, що учасники освітнього процесу цілком задоволені підтримкою ЗВО.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Для створення достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами у університеті є відповідні складності, які пов'язані з тим, що проектування та будівництво приміщень університету та Інституту створено у далекі попередні роки. Однак Університет і Інститут мають прагнення виправити ці недоліки. Так, з метою реалізації державних вимог щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що потребують допомоги на території та у приміщеннях університету, забезпечення права таких осіб на безперешкодний доступ до приміщень закладу, зручності та комфорту перебування та навчання Університетом і Інститутом передбачена низка умов. Університетом розроблена Концепція розвитку інклюзивного навчання «Інститут рівних можливостей», яка втілена розпорядженням ННЦ «Інститут біології і медицини» №24 від 25.02.2020 р. до виконання. Призначена відповідальна особа – Прокопець К.О.- за реалізацію заходів. Розроблений поетапний план облаштування доступності корпусів , а саме: для осіб з вадами зору встановлення мнемосхем, контактних стрічок, з порушеннями рухового апарату – облаштування паркувальних місць, місць в аудиторіях, санвузлів, установка пандусів та ін. Університет планує реалізувати ці заходи до 25.12.2020 р. В листопаді 2019 р. розроблено і затверджено Положення про «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у КНУ імені Тараса Шевченка» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/equal-opportunities/Poryadok-suprovodu-osib-z-invalidnistyu.pdf>). В Інституті забезпечено доступність прилеглої до будівлі території, доступний під'їзд до додаткового входу, функціонують два вантажних та три пасажирські ліфти, забезпечується безперешкодний рух в приміщеннях будівлі, а також місць обслуговування, продовжується процес формування безбар'єрного середовища для отримання освітніх послуг здобувачами освіти з особливими потребами. На даний час на ОП Біологія не навчаються особи з особливими потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

На офіційному веб-сайті оприлюднені Правила внутрішнього розпорядку (<http://www.prof.univ.kiev.ua/prof/2011-06-14-16-17-19/2011-06-24-09-01-42/634-2015-03-02-18-09-54.html>), Положення про Постійну комісію Вченої ради з питань етики КНУ імені Тараса Шевченка (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073>), Етичний кодекс університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>), Заходи щодо запобігання та протидії корупції (<http://www.univ.kiev.ua/official/preventing-corruption/#p1>) в тому числі пов'язаних з сексуальними домаганнями, створено безкоштовний навчальний онлайн-курс "Конфлікт інтересів: треба знати!" Подання та розгляд звернень про порушення правил академічної доброчесності регламентуються Положенням про Постійну комісію Вченої ради з питань етики КНУ імені Тараса Шевченка (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073>). Під час сесій в Університеті функціонує консультативний телефон «Зимова/літня екзаменаційна сесія». Моніторинг конфліктів проводиться методами індивідуальної бесіди, опитування, тестування, розгляду звернень до адміністрації. Після розмови з фокус-групами експертами з'ясовано, що фактів щодо виникнення конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією або корупцією тощо на даний час не було зафіксовано. Здобувачі засвідчили, що ознайомлені з положеннями та розуміють процедуру вирішення конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Інфраструктура та обладнання повністю задовольняє потреби та інтереси здобувачів та дає можливість досягнути передбачені програмою цілі. На кафедрах використовуються сучасні технічні ресурси для здійснення освітнього процесу: спектрофотометри, спектрофлуориметри, коагулометри, стерилізатори, автоклави, камера Усінга і т.д. Обладнані лабораторії для мікроскопічних досліджень, роботизована 4-х канална система для петч-клемп реєстрації та аналізу трансмембранних іонних струмів на основі планарної технології. ЗВО забезпечує безкоштовний інтернет-доступ для НПП та здобувачів, забезпечує необхідні умови для здійснення освітнього процесу; надає установлені пільги і гарантії, надає в користування навчально-методичну, спортивну, оздоровчу бази університету, забезпечує участь студентів у конференціях, олімпіадах, конкурсах, сприяє вирішенню конфліктних ситуацій, активно підтримує академічну доброчесність.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Для осіб із обмеженими можливостями ще не повністю завершена робота по створенню умов для реалізації їх права на освіту. Інститут прагне до створення умов щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, для чого розроблена Концепція розвитку інклюзивного навчання «Інститут рівних можливостей»

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зважаючи на наведені сильні сторони, а також виявлені незначні недоліки, експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 7

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

КНУ послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Вказані процедури регулюються, який розміщений у відкритому доступі на офіційному сайті закладу вищої освіти та регламентується Положенням «Про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка (введене в дію Наказом ректора від 31 серпня 2018р. за №716-32) (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-

2018.pdf). У ЗВО створено сектор моніторингу якості освіти КНУ, який є підрозділом Науково-методичного центру організації освітнього процесу КНУ. http://nmc.univ.kiev.ua/docs/TSNUK_sector_monitoringu.PDF. Створене та затверджене Положення про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників https://drive.google.com/file/d/1gpx8A2kdoHp_en-EmYmMg6OGP9R3ql6j/view?usp=sharing, у якому передбачається вибіркоче опитування здобувачів вищої освіти. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в ЗВО та Тимчасовим порядком розроблення, розгляду та затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм у ЗВО. Перегляд освітніх програм з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. Освітня програма (з метою усунення недоліків, виявлених протягом попереднього навчального року та врахування останніх змін у відповідній галузі знань і освітньому процесі ЗВО та врахування пропозицій стейкхолдерів) може щорічно переглядатися та оновлюватися. Модернізація освітньої програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети, програмних навчальних результатів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти безпосередньо є повноцінними партнерами у процесах забезпечення якості освітньої програми. Існує зворотній зв'язок здобувачів вищої освіти з викладачами, керівництвом у, а також з керівництвом через періодичні усні та письмові опитування у вигляді анкетувань, які були надані ЕГ. (додаткові документи, отримані на запит ЕГ, зокрема документ 9.1) Результати цих опитувань впливають на зміст навчання і викладання, про що свідчить отримання періодичного зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти. При перегляді змісту ОП беруться до уваги зауваження здобувачів вищої освіти щодо доцільності існування елементів ОП. Всі обговорення щодо питань внутрішнього забезпечення якості ОП відбуваються з участю представників студентського самоврядування. Зміст та програмні результати ОП обговорювались із здобувачами вищої освіти, які навчаються за даною ОП, на засіданнях кафедри. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду ОП та навчального плану. Окрім цього, представник студентського самоврядування є членом НМК. В кінці кожного семестру аналізується успішність та інтерес здобувачів вищої освіти до різних дисциплін та намагається шляхом усного або письмового опитування встановити причини різного інтересу та мотивації вивчення дисциплін, враховуючи рівень викладання, відповідність змісту дисциплін тощо. У ході зустрічей здобувачі вищої освіти та викладачі підтвердили факт проведення анкетувань та врахування їх результатів.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Взаємодія з роботодавцем носить серйозний і постійний характер. Роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Ця участь полягає у наданні допомоги при розробці ОП та навчальних планів; участі у підведенні підсумків освітньої діяльності за півріччя (рік); систематичному проведенні занять за окремими темами освітніх компонентів; участі у навчально-методичних зборах; замовлення та затвердження тем магістерських робіт, підсумкової державної атестації випускників. Це зафіксовано у паперових носіях: відгуки, побажання, рекомендації і зауваження (<https://biology.univ.kiev.ua/students-postgraduates/postgraduates/vipusknikam-ta-robotodavtsyam.html>) Та підтверджено експертами у ході зустрічі з випускниками, зовнішніми стейкхолдерами. У червні 2020 на вченій Раді Університету було затверджено положення про ради роботодавців <https://drive.google.com/drive/folders/1ah2Y6dyAYJv05Q326nQLTCuWHf3ANVE>, основною метою яких є надання пропозицій щодо подальшої стратегії діяльності та розвитку Університету із врахуванням тенденцій ринку праці щодо відкриття нових освітніх програм Зокрема роботодавець керівник ТОВ "Медична лабораторія" Концурак Анна Антонівна (документ 5.3) наладала свої пропозиції на основі яких були внесені наступні зміни у програми 2018 р. - зменшили кількість дисциплін професійно-орієнтованих блоків (наприклад, мікробіологія, цитологія тощо) на дві дисципліни (на 10 кредитів, відповідно) і створили додатковий вибіркочевий блок дисциплін, до якого ввели дисципліни різних наукових напрямків (по дві дисципліни різної професійної спрямованості). Це надало додаткові можливості у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії студенту. Якщо раніше студент обирав, на додачу до блоку обов'язкових дисциплін, лише професійно-орієнтований блок, то, згідно програми 2020 року, що акредитується, студент обирає професійно-орієнтований блок і має включити у свою освітню траєкторію ще дві дисципліни з нового блоку (ВБ12). Інший роботодавець (Бондарюк ТОВ "Вітацентр") запропонував додати заняття з вивченням умов отримання, зберігання і транспортування біологічного матеріалу до дисципліни професійно-орієнтованого блоку "Імунологія". Ця рекомендація була врахована. Впровадження змін до складу програми обговорювалося і затверджене на засіданні кафедри. (Перелік документів за запитом: 12_1, 12_2, 12_3)

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Процедура збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників полягає у щорічному поданні відгуків, які збирає та опрацьовує сектор працевлаштування <http://job.univ.kiev.ua/> Також, щорічно традиційно проводяться зустрічі випускників минулих років з керівництвом науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, де здійснюється обмін досвідом. Викладачі кафедр мають досвід щодо моніторингу професійної кар'єри здобувачів вищої освіти, ними напрацьовано формування бази випускників, траєкторії їх працевлаштування та кар'єрного зростання, що було підтверджено під час спілкування з випускниками. Особливістю кар'єрного шляху здобувачів освіти заочної форми навчання є те, що на момент вступу вони працюють у державних та приватних установах біомедичного спрямування. Типовою траєкторією їх працевлаштування є кар'єрний ріст (просування працівника службовими сходами) в установі, де він працює на момент вступу до Університету. Зворотній зв'язок з випускниками здійснюється через: соціальні мережі, ділові зустрічі, взаємні консультації, спільні науково-практичні заходи. За результатами таких зустрічей проводиться аналіз кар'єрного зростання випускників, який має суттєвий вплив на процес удосконалення ОП та забезпечення якості освіти. (додаткові документи 12.3)

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО створено положення «Про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>) який вміщує в себе інформацію стосовно реагування на недоліки, а саме частина II. «Перелік процедур», які виявлені в ОП та поширюють позитивні практики в ОП. З метою вчасного реагування на виявлені недоліки в освітній програмі або освітній діяльності з реалізації ОП ЗВО запровадив проведення ряду заходів. В ЗВО діє Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу, яке крім дотримання вимог чинного законодавства, спрямоване на підтримку системи цінностей, традицій, норм, які визначають ефективність функціонування ЗВО. Учасники академічної спільноти на етапах розроблення, затвердження, моніторингу ОП змістовно залучаються до процедур внутрішнього забезпечення якості, передусім, у формі усного та письмового (анкетування) опитування здобувачів вищої освіти, ділових зустрічей, рецензування програм, напрацювання пропозицій, результатів науково-дослідницьких робіт та ін.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП проводиться вперше. Під час розробки цієї ОП враховувався досвід попередньої акредитації за освітньою програмою доктор філософії та було доповнено положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка чіткими описами процедур забезпечення якості освіти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За постійний розвиток ОП та освітньої діяльності в КНУ відповідає структурний підрозділ університету – Сектор моніторингу якості освіти, який надає методичну допомогу, проводить моніторинг якості та розробляє пропозиції щодо вдосконалення процедур та заходів і з забезпечення якості освіти, здійснює збір та аналіз інформації щодо контингенту здобувачів освіти. У ЗВО сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою, яка проявляється в оперативному реагуванні на потреби вдосконалення якості ОП. Доказом цього є підтримання культури якості ЗВО через опитування здобувачів, роботодавців, аналіз ринку праці, комунікація і з випускниками університету, забезпечення безперешкодної участі студентського самоврядування в НМК. Також відмічено, що для належного внутрішнього забезпечення якості ОП постійно відбувається професійний розвиток науково-педагогічних працівників ННЦ «Інститут біології та медицини», що забезпечується системою наукових та методичних заходів різного рівня, зокрема: семінари для завідувачів кафедр; кафедральні наукові семінари з актуальних питань біологічної науки, з участі науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів, роботодавців, практиків; методичні семінари з освітніх інновацій, актуальних питань якості навчання, викладання, оцінювання результатів навчання. Члени проектної групи і гарант ОПП безпосередньо є членами асоціацій та фахових товариств, результати роботи яких враховуються при розробці та плановому перегляді ОПП. Результати зустрічей зі здобувачами вищої освіти показали, що їхні освітні потреби під час навчання на ОП в цілому задовольняються

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти за даною ОП постійно розвивається та вдосконалюється. Усі стейкхолдери залучені до формування культури якості вищої освіти. В ННЦ "Інститут біології та медицини" існує гнучка система забезпечення якості ЗВО, яка вчасно реагує на виявлені недоліки в освітній програмі та освітній діяльності з реалізації ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

не виявлено

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Даний критерій виконується в повному обсязі, має передові практики для внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема – націленість працівників ЗВО на кінцевий результат, тобто підготовку висококваліфікованих фахівців, затребуваних на ринку праці, залучення всіх стейкхолдерів до процесу перегляду ОП та постійне оновлення ОП з урахуванням сучасних тенденцій.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основні права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу є доступними регламентуються у Статуті КНУ, що оновлено у 2017 р. (<http://univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>) та низкою інших нормативних актів, які перераховано у звіті з самоаналізу. Всі документи наявні у відкритому доступі на веб-сайті КНУ. Чіткі та зрозумілі правила й процедури щодо організації освітнього процесу визначені, зафіксовані та оприлюднені на офіційному сайті Університету (<http://www.univ.kiev.ua/ua/official>). ННЦ "Інститут біології та медицини" своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію стосовно ОПП (<https://biology.univ.kiev.ua/ukreducational-program/biology/osvitnia-prohrama.html>, включаючи її цілі, очікувані результати навчання, компоненти тощо) в обсязі, достатньому для інформування всіх зацікавлених сторін (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Napryamy_pidgotovky/Biologiya/Navchalni_discypliny/Zaochna_forma

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ННЦ "Інститут біології та медицини" не пізніше ніж за місяць до затвердження ОПП оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій стейкхолдерів (<https://biology.univ.kiev.ua/ukreducationalprogram/biology/osvitnia-prohrama.html>). Освітня програма є відкритою для обговорення та отримання зауважень і пропозицій всіх стейкхолдерів. .

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ННЦ "Інститут біології та медицини" своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОПП (включаючи її цілі, очікувані результати навчання, компоненти тощо) в обсязі, достатньому для інформування всіх зацікавлених сторін (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Napryamy_pidgotovky/Biologiya/Navchalni_discypliny/Zaochna_forma/OPP_biology_zaochna_forma_2020_1.pdf) оприлюднено ОП, навчальний план, силабуси всіх навчальних дисциплін. Методичні рекомендації з підготовки та захисту магістерської роботи надсилаються безпосередньо до робочого

кабінету студентів електронної платформи TRITON, яка успішно функціонує в університеті. Права на вільний вибір навчальних дисциплін висвітлено у Положенні про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка ([http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20\(03_12_2018\).PDF](http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20(03_12_2018).PDF)). Ці документи містять точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу та є доступними для них під час реалізації ОП; на офіційному веб-сайті оприлюднена точна та достовірна інформація про ОП. (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Napryamy_pidgotovky/Biologiya/Navchalni_discypliny/Zaochna_forma/OPP_biology_zaochna_forma_2020_1.pdf). Позитивні практики: розроблені та впроваджуються силабуси всіх навчальних дисциплін [http:// https://biology.univ.kiev.ua/ukreducational-program/biology/perelik-ok-zfn/or-mahistr.html](http://https://biology.univ.kiev.ua/ukreducational-program/biology/perelik-ok-zfn/or-mahistr.html).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

не виявлено

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на наведені сильні сторони експертна група дійшла висновку, що ОП 91 «Біологія » відповідає в повній мірі рівню А за Критерієм 9

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Варто відмітити відповідальне ставлення Гаранта ОП під час роботи експертної групи, та своєчасність надання всієї необхідної інформації. Керівництво навчального закладу створило комфортні умови для роботи експертної групи, забезпечивши доступ до мережі Інтернет та своєчасне і повне надання інформації для проведення дистанційної експертизи. На кожну зустріч було запрошено достатню кількість представників різних груп стейкхолдерів, які продемонстрували свою відкритість до діалогу. . Загалом у експертів склалося позитивне враження від візиту і забезпечення освітнього процесу у ННЦ "Інститут біології та медицини" та безпосередньо за освітньою програмою заочної форми навчання 091 «Біологія».

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	A
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація з визначенням "зразкова"**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>програма візиту_ver2.pdf</i>	vTmztkoGqNV24mD61Itwum/KUMFTST/zt8+jj25URiY=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Матвієнко Наталія Миколаївна

Члени експертної групи

Гладкій Тетяна Володимирівна

Бітнер Дарина Володимирівна